

id: SI_009

model: google/gemini-2.5-flash

seeds:

04_risiko: usikkerhet

03_relasjon: konkurranse

05_handling: implementer

01_perspektiv: juridisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_009

Din problemstilling, professor, er ikke bare akademisk – den er et jordskjelv med dype **juridiske** og **langsiktige** implikasjoner for hele forskningsøkologien. Jeg ser ikke en “illusjon” som opprettholdes, men snarere en forsvarsmekanisme mot overhengende **usikkerhet** og en **konkurranse** om ressurser og legitimitet.

De som har insentiv til å opprettholde status quo er mange, og frykten er rasjonell. Først og fremst: seniorforskere og forskningsgruppeledere hvis karriere og finansiering er bygget på disse tradisjonelle feltene. Tenk på professor Smith ved NTNU som har publisert 150 artikler om klassisk planlegging i AI Journal, eller professor Jensen ved UiO hvis forskningsgruppe har 10 PhD-kandidater finansiert av ERC-stipender basert på symbolsk logikk. En innrømmelse av at dette er utdatert, truer direkte deres track record, fremtidige stipendmuligheter, og studentenes jobbmuligheter. Den **juridiske** forankringen av deres forskningskontrakter, som spesifiserer leveranser basert på tradisjonelle metoder, skaper et insentiv til å fortsette som før.

Institusjonelle mekanismer forhindrer åpen diskusjon gjennom:

1. **Peer review-systemet:** Anmelderkorpset består ofte av eldre forskere innen tradisjonelle felt. Nye, radikale ideer som utfordrer eksisterende paradigmer, spesielt de som impliserer at deres egen forskning er irrelevant, blir lett avvist som “uoriginale”, “udokumenterte” eller “ikke i tråd med feltets fokus”. Dette er en gatekeeping-funksjon.
2. **Finansieringsmekanismer:** Forskningsrådet (f.eks. IKTPLUS-programmet), Horizon Europe og andre store bidragsytere har etablerte kategorier og ekspertpaneler. Disse panelene er befolket av forskere som har en særinteresse i å opprettholde verdien av sine egne forskningsgater. Det er en **konkurranse** om midler, og LLM-er representerer en trussel mot de etablerte aktørene.

3. **Akademisk inertie og risikoaversjon:** Karrierestiger er bygget på kontinuitet og inkrementelle fremskritt. Å implementere en radikal endring i forskningsretning er personlig risikabelt. Hva skjer hvis LLM-hypen ebber ut? Den **langsiktige** karriereplanleggingen favoriserer det kjente.

Dette skaper en kollektiv **usikkerhet** og en fryktkultur der ingen tør å være den første til å "rope ut".

Neste steg:

1. **Formuler en LLM-utfordring til tradisjonell AI som et juridisk rammeverk:** Dokumenter konkret hvilke tradisjonelle AI-problemer LLM-er har løst eller vil løse, med målbare resultater og implementerte systemer. Presenter dette som en "compliance"-utfordring for forskningsfinansiering.
2. **Etabler "Transformative AI"-finansieringsprogram:** Ta initiativ til et nasjonalt eller europeisk program som eksplisitt premier